

Wychodzi codziennie o godzinie 4. popołudniu,
z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Przedpłata wynosi:

W MIEJSCU kwartalnie 4 złr. 50 ct.
miesięcznie 1 „ 50 „

Z przesyłką pocztową:

miesięcznie w kraju 2 złr. — ct.
w Monarchii austro-węgierskiej 6 „ — „
do Prus i Niemiec 6 „ — „
Francji po 7 złr.
Belgii i Szwajcarii 50 ct.
Włoch, Turcji i krajów Nadd.
Serbii

Numer pojedynczy kosztuje 10 ct.

GAZETA NARODOWA

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują:

WE LWOWIE biuro administracji „Gazety Narodowej“
ulica Kopernika 10. — Ogłoszenia w Paryżu
przyjmują wyłącznie dla „Gazety Nar.“ agencja pana
Adama, Rue Clement 4, Paris; w Wiedniu Otto Maas,
(Haasenstein & Vogler) nr. 10. Wallachgasse, A. Op-
pelik, Stadt, Stubenbastei 2. M. Dukes, I. Riemergasse
13. Rudolf Mosse, Seilerstätte nr. 2. Henryk Schalek,
I. Wolzelle 11. Maurycy Stern, Wolzelle 22; G. L.
Dauha & Comp. w Frankfurtu n. M.; w Warszawie
Rajchman et Frencler Senatorska 22; w Krakowie
W. Kukiński.

OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 6 ct. od
miejsc objętości jednego wiersza drobnym drukiem.

Reklamy w rubryce „Nadesłane“ 20 ct.
od wiersza.

Lwów 12. listopada

Już nieraz spotykaliśmy w różnych dziennikach powątpiewanie, czy sejm przywrócić będzie zbiórkę przed Nowym rokiem. Obecnie widzi się nawet karykatury Wydział krajowy, jak donosi urzędowa *Klagenfurter Ztg.* zniwolonym prosi rząd, aby sejm na każdy sposób jeszcze w tym roku mógł się zebrać, „albowiem uchwalenie budżetu krajowego, zwłaszcza zaś 20-procentowego dodatku do podatku konsumcyjnego, który jest niezbędny do częściowego pokrycia wydatków krajowych, konieczne w tym jeszcze roku nastąpić musi, gdyż jeżeli uchwała i sankcja dopiero w przyszłym roku zapadnie, to kraj utraci dochód z tego dodatku od Nowego roku aż do wejścia w życie obojętnej ustawy.“

Pester Lloyd podnosi, że wydatki militarne ciągle się zwiększają, a rząd w motywach nadto przedstawia, że tylko z łaskawych względów na finansowe położenie jeszcze większych nie prelinowano wydatków. Zresztą budżet ministerstwa wojny wcale nie przedstawia wszystkich ofiar ludności na cele wojskowe. W rzeczywistości wypadać one na rok przyszły jak następuje:

ordynaryum wojskowe	99.950.528 zł.
ekstraordynaryum woj.-k.	5.984.850 „
ordynaryum marynarki	9.145.000 „
ekstraord. marynarki	2.171.030 „
wojska okupacyjne	5.119.000 „
dodatki kredyt na wojsko	1.614.000 „
dodatki kredyt na marynarkę	51.034 „
landwera i żandarmerji w Austrii	10.110.255 „
landwera i żandarmerji w Węgrzech	8.493.149 „
budowa dróg strategicznych w Węgrzech	650.000 „
razem	143.288.905 zł.

W bieżącym roku wydatki w powyższych pozycjach wynoszą 133.800.000 zł., więc na przyszły rok wznoszą o dalszych 9.500.000 zł., podczas gdy przynajmniej urzędowo deficyt na r. 1887 w obu dzielnicach monarchii ma 52 mil. zł. wynosić. Jakże więc jest położenie, jasno wykazuje te cyfry. Wobec tego co się dzieje i dzieć może na półwyspie Bałkańskim, nikt nie ma odwagi wystąpić przeciw podwyższonemu żądaniom ministerstwa wojny, lub zgoda domagać się zniesienia ciężarów wojskowych odpowiednio ekonomicznemu zastojowi państwa. Wszakże węgierski minister skarbu wskazał w swoim wywodzie z d. 30. października, gdzież można oszczędzić bez narazenia „bojowej gotowości armii“ — a to w wydatkach kwaternunkowych, które ostatnimi laty nieproporcjonalnie a bez racji podwyższano. *Öst. u. w. 1879* do końca roku bieżącego kwaternunkowe dla armii, marynarki i landwery o 3.300.000 zł. rocznie, na r. 1887 prelinowano jest dalsze podwyższenie o 1.600.000 zł. A jeżeli się ustawy kwaternunkowej nie zmieni, to trzeba się przygotować na dalsze jeszcze podwyższenia w tej rubryce. Dobrze wychodzi na tem wojskowi, którym się po opłacie czynszu za pomieszczenie i stajnie coś jeszcze pozostaje, i dobrze wychodzi na tem nawet gminy dostarczające ubikację *in natura*. Ale skarb państwowy arcyłże wychodzi. Rządy więc węgierski i przedlitawski pracują nad nowym projektem ustawy kwaternunkowej, która znizy kwaternunkowe.

Wydane zostały nowe organizacyjne przepisy dla kawalerji austriackiej. Polegają one głównie na tem, że stan wojenny kawalerji nawet w czasie pokoju z jak największą starannością ma być utrzymywany i że każdego razu do wiosny inni być osiągnięta jak największa gotowość do walki tak ze strony żołnierzy, jak i koni. Jeżeli stosunki wojenne na to pozwolą, może być po zapewnieniu luk, jakieby powstały podczas wojny, utworzony drugi szwadron rezerwy przy każdym pułku kawalerji z możliwą zwykły wycwiczonemu żołnierzowi, lub też zwykła ta przeznaczona zostanie do służby garnizonowej.

Ks. Bismark — jak nam to już telegraficznie doniesiono — przybył d. 10. bm. wieczorem do Berlina. Zatrzyma się on tam tylko krótki czas, poczem wróci na dłuższy pobyt do Frie-

drichshu. W stolicy niemieckiej utrzymuje się zdanie, że powrót kanclerza stoi w związku z sytuacją polityczną, a to tem bardziej, że ambasador rosyjski, hr. Szuwałow, przybył równocześnie do Berlina, i że bawi tam także niemiecki ambasador w Wiedniu, ks. Reuss.

Pol. Corr. podaje następujące *communiqué* z Berlina: „Z oczekiwanego przyjazdu ks. Bismarka do Berlina wiadomości będą może tu i ówdzie, że przebieg wypadków wziął teraz taki obrót, który obecności kanclerza państwa w stolicy wymaga. Zapewnić jednak możemy, że w naszych kołach kompetentnych nie podziela się zdania, jakoby pojawiające się pesymistyczne pojmo-
wania kwestji bułgarskiej było rzeczywistą sytuacją obecną niesprawiedliwione. Z drugiej znowu strony niema wątpliwości, że bezpośrednie zetknięcie się kanclerza z reprezentantami mocarstw może w tej chwili być stanowczo bardzo pożytecznym i przyczynić się znacznie do upragnionego przez wszystkich celu wzajemnego porozumienia się.“

„Wiadomości, że nowy poseł francuski Herbetto udał się do ks. Bismarka do Barcinu, jest bezpodstawną; podrót ta byłaby już z tego względu zbyteczną, że ks. Bismark wraca do Berlina.“

Z Fuldy nadchodzi stanowcza wiadomość, że biskup tamtejszy dr. Kopp przyjął urząd koadjutora księcia biskupa wrocławskiego, Herzoga, który dla podanego wieku i podkopanego zdrowia nie może sam już podjąć zawiadowania dyceceji.

Zeszłej niedzieli podjęto w Watykanie reko-

wania z p. Schölbem w kwestji zakonów i w sprawie notyfikacji. W ostatnich czasach donoszono już kilkakrotnie o usiłowaniu, ażeby pomiędzy Stolicą św. a rządem pruskim został zawarty konkordat. *Pol. Corr.* donosi obecnie, że w kompetentnych kołach watykańskich nie wiedzą nic o podobnych zamiarach. Sądzą raczej, że w wszelkich bieżących kwestjach, dotyczących kościoła i państwa w Prusiech, które dotąd były powodem nieporozumienia, przyjdzie do zupełnej zgody tak, że konkordat stałby się zbędny.

Z Rzymu telegrafują, że d. 9. b. m. wysłana została do gabinetów europejskich nota Watykańska, przedstawiająca antykościelny ruch we Włoszech i wskazująca na niebezpieczne położenie Ojca św.

Sprawa bułgarska.

Wybór księcia Waldemara przez soboranie na średniemu posiedzeniu, w którym wzięło udział 487 deputowanych, a wśród nich reprezentanci wschodniej Rumelii, nastąpił jednomyślnie i przez aklamację. Prezydent ministrów, Radosławow, przemawiając za wyborem, wskazywał na świetne pokrewieństwo księcia Waldemara i oświadczył, że zgodzenie się Europy na ten wybór jest za-
pewnione.

We wtorek wieczór odbyło się pofine posiedzenie soboranie, na którym rozbrzmiało szan-
sne rozmaitych kandydatur. Posiedzenie skończyło się dopiero o północy. Stambulow miał pełną pa-
natylożnego zapadu. „Nasze serce jest z księciem Aleksandrem — mówi on — lecz ponowić wybór jego jest niemożliwym. Najprzód nie pragnie on tego sam, a powtóre sprowadziłby ten wybór na nas niewątpliwie okupację rosyjską. Na ten wyadek zaś jesteśmy bezbroni. Potrzeba nam zatem pojednania z Rosją, a do tego celu księże Waldemar jest najodpowiedniejszą osobistością.“

Stojanow zawołał: „Musimy się ugiąć przed Rosją, gdyż nie ma już Europy!“, co przyjęto zwa-
klamacją.

Wczoraz zastanawiając się nad sytuacją euro-
pejską skonstatował, że w Europie wpływ Rosji jest najsilniejszym i rozstrzygającym. Na prośbę rządu o wskazanie kandydata nie odpowiedziało żadne mocarstwo. Wszyscy, nawet Turcja, ubie-
gają się o względy Rosji.

Rumeliota Rzyów ubolewał nad abdykacją Aleksandra, a wszyscy inni mówcy występowali z gorzkieimi wycieczkami przeciw Rosji.

Stambulow musiał ponownie użyć całej swej
wymowy, ażeby członków soboranie usposobić na

rzecz Waldemara. W usposobieniu bardzo przy-
gnębionem zgłoszono się wreszcie na tego kandy-
data i nazajutrz obwołano go księciem Bułgarii.

Księżę Waldemar jest trzecim z rzędu synem duńskiego króla Chrystjana IX. Urodził się dnia 27. października 1858 i był dotąd porucznikiem w duńskiej marynarce wojennej. Dnia 25. października r. z. pojął księżę Waldemar za mał-
żonkę księżniczkę Marię Orleańską, córkę księcia Chartres. Jedną z siostrz księcia, księżniczkę Aleksandra, wysłała za księcia Walii, druga Dag-
mara za obecnego cara rosyjskiego, a trzecia Thyra za księcia Cumberlanda. Starszy brat księcia Waldemara, Jerzy, jest królem Grecji, ożeniony, jak wiadomo, z rosyjską w. księżną Olgą Konstantynówną. Tym sposobem jest księżę Wal-
demar z rodziną carską podwójnie spokrewnionym.

W oczach Rosji ma być jedną z najgłośniejszych trudności, dla której ks. Waldemar nie może być księciem Bułgarii, ta okoliczność, iż księżna jest bardzo gorliwą katoliczką.

Do deputacji, która się ma udać do ks. Waldemara, należy także Stambulow. Rząd otrzymał ze wszystkich stron kraju powinszowania z powodu odbytego wyboru księcia. Wszyscy spo-
dziewają się szczęśliwego rozwiązania trudności.

Do *N. Fr. Presse* piszą z Paryża: W sferach dyplomatycznych powątpiewają, aby ks. Wal-
demar przyjął koronę bułgarską, tem bardziej, że małżonka księcia jest tem bardziej przeciwną. W sferach rosyjskich uważają za rzecz nieulegającą wątpli-
wości, że ks. Waldemar nie przyjmie wyboru so-
brania. Utrzymują, iż dopiero po upływie dwóch miesięcy mogłyby się odbyć stanowczy wybór księ-
cia bułgarskiego.

Rosja nie objawia jeszcze zdania swego co do wyboru ks. Waldemara. Czy zaś ma innego kandyda na tron bułgarski, o tem mocarstwo nie jeszcze dotąd nie wie. Pogląd, jakoby rządy zaprzytywały w tej mierze gabinet petersburski, jest bezpodstawną. Być może, iż która z mocarstw w sposób zupełnie nieurzędowy starało się zasięgać zdania rządu rosyjskiego pod tym względem. Gabinet rosyjski zdaje się jednak obstarwać silnie przy zapatrywaniu, że nad kwestją kandydatury nie można się rozwiódzić przed przywróceniem „le-
galnego“ stanu w Bułgarii, a zwłaszcza car nie chce aż do owej chwili nawet w sposób akademi-
cki sprawy tej traktować.

Dzienniki rosyjskie nie przestają powtarzać, że roli przewodniej w Bułgarii Rosja bez dostatecznych gwarancji nie może przeprowadzić. *Nowoje Wremia* mniema, że jeżeli zamiary Rosji na morzu Czarnym sprzeciwiają się, jak się wyraziła *Post* berlińska, programowi polityki austriackiej, to nie potrzeba więcej, tylko tego, że b. A. Austria z zmienia s w d o g r a m a .

Ten sam dziennik utrzymuje, że zadowole-
nie, jakie panuje w Bułgarii z przybycia okrętów rosyjskich, dowodzi stosowności środków, przed-
sięwziętych w interesie bułgarskim. Bułgarzy, m-
wi dalej *Nowoje Wremia*, wypędzili księcia Ale-
ksandra z własnej inicjatywy, ponieważ nie chcą mieć ani drugiego Milana, ani Niemca.

Berliner Politische Nachrichten piszą o sta-
nie kwestji bułgarskiej: „Pomimo okazanej uprzej-
mości przez zarządzenie narodowe i pomimo widocznego unikania, żeby nie wyzywać drażliwo-
ści rosyjskiej, nie odnieśli Bułgarzy żadnej korzy-
ści. General Kanbars i podwładni jego agenci po-
stępują dalej swoją drogą, ignorując absolutnie tymczasowy rząd bułgarski, i to tak dalece, że
należy się przygotować na dalszy ciąg rozpoczętej w Warnie i Burgas akcji rosyjskiej. Oparta o
dwa, tak ważne punkta strategiczne, objawi się
bez kwestji polityka rosyjska w Bułgarii z więk-
szą jeszcze stanowczością.“

Voss. Ztg. dowiadyuje się, iż hr. Kaluoky
miał oświadczyć, iż okupację Bułgarii musiałby
uważać za *casus belli*.

Nordd. Allg. Ztg. mówiąc o wyborze ks.
Waldemara, czyni następującą uwagę: „Nietylko
soboraniu, ale i rejeencji i ministerstwu zależy gło-

wnością wobec takiego świadka nie dopuszczają się
żadnej malwersacji.

Spodziewaliśmy jednak o ile wyjaśnienie to
przykre było dla pana Adeline, uprzejmy pre-
fekt dodał zaraz:

— Zresztą, przepytam się jeszcze w biurze,
czy przypadkiem nie mamy jakiego agenta, któ-
rego, będąc mało znanym w Paryżu, miał obok
tego tak przywołać powierzchowność, iżby mógł
pokazać się w pańskim klubie. Jutro przyniosę
panu odpowiedź.

Całą prawie tę noc Adeline spędził w klu-
bie, w sali bakarat, podpatrując grających, śle-
dząc, badając, ale nie podejrzanego nie dostrzegł.
Prawda, że księżę de Heinnick miał kilka talii
z rzędu wyjątkowo szczęśliwych, ale gra jego tak
była prawidłowa, że najmniejszego nie mogła
wzbudzać podejrzenia. Przeciwnie, jednogłośnie
uznawano, że również eleganckiego bankiera nie
widziały jeszcze salony Internacjonalu. A nie na-
leży i o tem zapomnieć, że i ponierom przegrana
mniej przykra się wydaje, jeżeli ograł ich ban-
kier wysokiego rodu, figurujący w Almanachu
gotajskim i spowinowacany z wielu domami panu-
jącymi!

Nazajutrz pan Adeline z gorączkową niecier-
pliwością oczekiwał nadejścia prefekta.

— Uspokój się pan — rzekł tenże, nie wi-
tajcie się nawet — znalazłem człowieka, którego
nam potrzeba. Jest to były agent polityczny, któ-
ry przeszedł teraz do wydziału gier hazardowych.
Zdaje się, że on sam był dawniej szulerem, ale
sprzykrzył mu się ten zawód właśnie w chwili,
kiedy wyczerpany wszystkich sztuczek i tajemnic
gru, miał już puścić się na własną rękę. Zape-
wniano mnie, że cudowne umie wolty robić! W
każdym razie, obeszany jest z przedmiotem fa-
chowo; a co najważniejsza, wygląda tak przyzwo-

nie na tem, aby położyć kres krytycznemu a na-
dłuższy czas wprost niemożliwemu położeniu, któ-
re wywołał zachowanie się jenerała Kanbarsa i
jego agentów w Bułgarii. Stworzoną przez nich
sytuację kulturywają oni systematycznie i nadal.“

Peszt — Londyn.

Cała prasa europejska zajmuje się obecnie
ważnymi przemowami, które wygłoszono w Peszcie
i w Londynie, przywiązując bowiem do nich wagę
jako do zapowiedzi przynajmniej austro-angielskie-
go. Jaka jednakże jest doniosłość dotychczasowego
sojuszu, czy ma on wagę głębszą, obowiązującą
ale mocarstwa nietylko do utrzymania pokoju —
bo do tego wszyscy się obowiązują — lecz także
na wypadek wojny, o tem nikt nie powiedział
nie umie.

W przychylnem ocenieniu mowy tronowej
idą oczywiście najdalej pisma węgierskie. *Nemzet*
pisze: „Mowa, którą król odpowiedział na powita-
nie delegacji, zaznacza ogólnikiem, ale stanowczo
z jednej strony dobre stosunki nasze z wszystkimi
mocarstwami, i utrzymanie pokoju w porozu-
mieniu z nimi, oraz nadzieję pokojowego roz-
wiązania sprawy bułgarskiej, z drugiej strony zaś
oznajmia, że stanowcze rozwiązanie tej sprawy
musi być bezwarunkowo zgodne z traktatami i ży-
wotnymi interesami monarchii; przeto, ażeby po-
jąć to w dzisiejszem położeniu rzeczy, musimy
przypuścić, iż ministerstwo spraw zagranicznych
posiada rekojmie, iż Rosja szanować będzie tra-
ktaty międzynarodowe w Bułgarii, i wierzyć, że
zaprzestanie tam gospodarować na własną rękę,
do czego jej traktaty nie dają żadnego prawa.
Pod tym warunkiem będzie się każdy także
w Węgrzech cieszył z utrzymania pokoju.“

„Dla polepszenia naszych stosunków ekono-
micznych, dla ich rozwoju i rozwoju oświaty, pra-
gniemy pokoju; od lat dziesięciu powiększamy
ciągłe nasze wydatki na siły zbrojne, i jesteśmy
gotowi jeszcze je powiększyć, aby słowem naszej
dyplomacji nadać taką wagę, iżby nie była zmu-
szona poświęcać naszych interesów dla utrzy-
mania pokoju, albo pokój naszym interesom. Jeżeli
jednak te dwie rzeczy w spór wejdą — a ob-
owiązkiem rządu jest uniknąć tego sporu — wów-
czas nie będziemy się wzdrażali od ofiar dla pro-
wadzenia wojny.“

Egyetértés, organ skrajnej lewicy, pisze:
„Pewien duch pokojowy wieje z mowy kró-
lewskiej. Łatwo to pojąć, bo w duchu wojennym
głos z ust króla byłby bezpośredniem wyzwaniem
i utrudniłby bardzo pokojowe załatwienie sprawy.
Tego nie zamierzano bynajmniej. Lecz zaznaczo-
no w mowie także, iż w załatwieniu sprawy należy
uwzględnić życzenia ludu bułgarskiego, traktaty
i interesa europejskie. Ztąd wnosimy, że Austro-
Węgry nie ścierpią obalenia traktatu berlińskiego
i zajęcia Bułgarii przez Rosję. Jednak jest rzeczą
możliwą, iż wojska rosyjskie wkroczą do Bułgarii,
wówczas nie cofniemy się i my także przed woj-
ną. Zresztą wojny tej nie będzie można w każdym
razie uniknąć później. Byłoby błędem politycznym
zgodzić się na zajęcie Bułgarii jedynie przez
chęć utrzymania pokoju. Wojna byłaby wówczas
tylko na rok lub dwa lata odwołana, a gdy Rosja
nie s'ad będą już w Bułgarii, musielibyśmy wojnę
prowadzić, ale wówczas w niekorzystniejszych wa-
runkach.“

W *Budapesti Hirlop* (Budapeszteńskie wi-
domości), dzienniku bardzo rozpowszechnionym,
czytamy: „Odpowiedź królewska jest dziełem
wspólnego rządu. Za te części mowy, która dotyka
polityki zagranicznej, odpowiedzialny jest minister
spraw zagranicznych. Ta część mowy jest bardzo
stała. Zawarte w niej oświadczenia ziele robie
wrażenie. Jest ona odwrotnem ze stanowiska, które
monarchia austriacko-węgierska zajęła odpowie-
dźią Kolomana Tiszy na interpelację w sejmie.
A chociaż za tego czasu Rosja posunęła się na-
przód, dyplomacja austriacko-węgierska cofa się
w tył. Przy cofaniu się łatwo jest utrzymać po-
kój. Nasza polityka jest do tego stopnia sfnszere-
wana, że nawet kierujący nią minister nie może
ukryć „obaw“; jednak jego chwilewistość i bojaźli-

wość, że może być bez zwrócenia na siebie u-
wagi w pańskim klubie i wszędzie; nadto posia-
da order zagraniczny za usługi polityczne. Jutro
rano może go panu przysłać. O której każeś pan
godzinie?

— Będę czekał o dziesiątej.
Punktualnie o 10. rano zapukano do mie-
szkania pana Adeline, i ukazał się mężczyzna lat
około czterdziestu pięciu, o ruchach wojskowych,
w czarnem eleganckim ubraniu, z wstążeczką or-
dery w butonierce. Rysy twarzy miał ruchliwe
i wydatne, jak aktor potrzebujący wyrażać niemi-
całą skalę namiętności, ale co przedewszystkiem
w nim uderzało, to piękne czarne oczy, obdarzo-
ne, jak się zdawało podwójnym zmysłem wi-
dzenia.

— Przychodzę — rzekł — z polecenia pana
prefekta policji.

W kilku słowach Adeline wyjaśnił mu, cze-
go od niego potrzebuje.
— Jestem na rozkazy pańskie; zechcesz
mnie pan tylko przedstawić w klubie jako... swe-
go znajomego.

— To się rozumie; nazwisko pańskie?

— Niech będzie Dantin, jeśli pan pozwoli.

Nazwisko to bardzo dogodne, bo w brzmieniu swem
może uchodzić za mieszczkańskie albo szlacheckie.

— Prefekt wspominał mi, że pan znasz
wszystkie sztuczki szulerskie.

— Wszystkie znać nie mogę, bo codziennie
wymyślam nowe, aby je zaraz użytkować w klu-
bach: ale znam wszystkie dawniejsze, posiadam
zaś tyle wprawy i doświadczenia, że bardzo często
potrafię i nowe odgadnąć.

— Podobno pan sam odznaczasz się niezwy-
kłym talentem w tym fachu.

— Pan prefekt zbyt łaskawie mnie zareko-
mendał; rzeczywicie posiadam cokolwiek wpra-

wość jest tem większa, im położenie jest gorsze.
Delegacja węgierska dałaby jedynomyślnie hr. Kal-
noiemu wotum nieufności, gdyby zdobyła się na
wyrażenie swego przekonania.“

Pesti Naplo (peszteński dziennik), organ
umiarkowanej opozycji, pisze: „Mowa tronowa za-
pewnia: „powiedzie nam się zachować biogosta-
wienstwa pokoju“. I wierzymy tym słowom. Ale
za jaką cenę utrzymania będzie ten pokój? Jeśli
się to stanie zaprzeczeniem oświadczenia, zło-
żemu przez Kolomana Tiszę (w sejmie węgierskim),
byłoby to złem najniebezpieczniej. Ale jeśli się to
stać, kosztem kompromisu z Rosją, jest to rzecz
daleko ważniejsza a pewna, gdyż w inny sposób
nie da się pokojowo sprawę bułgarską załatwić.“

Co do mowy Salisburga, ta wywołała rów-
nież liczne rozbiory, w której jedni przywiązują
do niej wielką wagę, inni zaś nie widzą w niej
zapowiedzi, ażeby Anglia chciała i mogła wraz
z Austrią wystąpić w sprawie bułgarskiej czynnie
przeciw Rosji.

Nordd. Allg. Ztg. tak ją ocenia: „Angielski
premier poddał wypadki bułgarskie krytyce
w sposób, który w połączeniu z jego „teorią intere-
sów“ daje jasno do poznania, że przeciąganie się
w nieskończoność zatargów bułgarskich sprze-
ciałoby się intencjom polityki angielskiej. Roz-
wój stosunków bałkańskich zbliża
się widocznie do krańcowych granic
a przekroczenie tychże zmusiłoby do
wyjścia z dotychczasowego rezerwy
nietylko wiedzański, ale i londyński
gabinet... Jaki zwrot miał Salisburg w mowie
swej na oku, pozostaje na razie w zawieszaniu,
pokaż w Peszcie nie przemówi hr. Kalnoy. W
każdym jednakże razie podziela Europa wraz
z lordem Salisburym chętnie nadzieję, że przy-
szłość zamiast wojny przyniesie odży-
cie przemysłu.“

Praska *Politik*, działając konsekwentnie
w duchu rosyjskim, oświadcza się stanowczo przeciw
wszelkiemu porozumieniu Austrii z Anglią. Upa-
truje w niem cło, wymierzony przeciw podsta-
wom sojuszu austro-niemieckiego. Do takiego kro-
ku mogłyby Austrię skłaniać tylko nadzwyczajne
katastrofy. W sojuszu Austrii z Niemcami ma
jeszcze dziś swój udział Rosja, i każde wstrzą-
śnienie, którego doznałaby ta ostatnia w kon-
dencie państw europejskich, musiałoby oddziały-
wać na Niemcy. „Dlatego jesteśmy pewni — pisze
Politik — że te rozgłosy o aljansie z Anglią nie
mają żadnej innej podstawy, jak tylko mowę obu
prezesów delegacji, które tak jak we wielu
innych miejscach i w Anglii fałszywie inter-
pretowano.“

Narodni Listy łączą mowę Salisburga
z wyborem ks. Waldemara i piszą: „Jeżeli się
jeszcze wczoraj wrogowie Słowiańszczyzny cieszyli,
że „moralne wsparcie“, jakiego mieli użyczyć
mowy Smolki i Tiszy antyrosyjskiemu stronni-
ctwu rządowemu w Bułgarii, nietylko napelni
stronictwo świeżą odwagą, ale że w skutek tych
mów także Anglia rzuci się do „czynu“ — to ra-
dodzie ich nadzieje zamieniają się w garstkę po-
piolu i żałost. Wściekłość nawet przejmie szla-
chetne dusze w Budapeszcie po takim rozczaro-
waniu. Albowiem z Bułgarii odzywa się konający
głos owej niesłowiańskiej koterji, co w krótkim
czasie te nieszczesne słowiańskie ziemie przywo-
dła do grobu — a z Londynu woła lord Salisbu-
ry: „Jeżeli interesa austriackie nie są w Bułga-
rii zagrożone, to tem mniej nasze; niech żyje
pokój!“ Oto cały sens owej, tak tęsknie przez
Madiarów i Polaków wygłądanej mowy sternika
Anglii!

„I tak cały ten butny opór, jaki koterja
Stambulowa stawia Rosji i idei słowiańskiej, kona
dzisiaj śmiercią najhańsiejszą. Dziś zrywa się,
aby urazić Rosję, a jutro na kłęczkach jak żak
szkolny ją przeprosza, ofiaruje kompromis, zmia-
nę ministrów itd. Ale Rosja, urażona czarną nie-
wiedziectwością, jest nieugięta i nieubłagana, i ty-
lko powiada: „Przez z tą gospodarką, przez z tą
koterją zdradźców!“ Wybrano ks. Waldemara, bra-
ta carycy — ale zapóźno!“

Wiedeński korespondent (*Czas*) tak zaś
charakteryzuje sytuację: „Anglia ofiaruje tylko
frazes, gdyż moralne, dyplomatyczne poparcie,
a i to jedynie po za plecami Austrii, nie można
za nie inne uważać. Do akcji żadnej Anglia nie

wy w palcach. Jeśli pan deputowany żyćz sobie,
mógłbym zaraz maleńką próbkę pokazać.

Posłano po karty. Dantin usiadł przed biur-
kiem, wziął jedną talię i stasował, zaledwie prze-
łotnie rzuciwszy na nią okiem.

— Są trochę za cienkie — rzekł — ale i
tak myślę, że sztuczka się uda.

Rozłożył karty na biurku, zmieszał je znów
i dał do zebrania panu Adeline.

— Teraz żądają pan jednej z dziewiątek,
będę nią panu służył. Proszę się jeszcze przeko-
nać, że ani na wierzchu ani pod spodem dzie-
wiątek nie ma.

Adeline załapał dziewiątkę pikowej i bacznie
przyglądał się palcom agenta.

— Oto jest — rzekł agent wyciągając kartę
z pełnej tali — może pan chceś drugiejsze?

— Proszę o treflową — odpowiedział Ade-
line z silnem postanowieniem, że już teraz odkry-
je sztuczkę.

— Ale tak samo nie dostrzegł nie przy dzie-
wiątku treflowej jak i następnie przy karowej i
kierowej, które mu Dantin podał na żądanie. Onia-
miał z podziwu.

— Wiece pan nie nie widziałeś i nie słysza-
łeś? zapytał Dantin.

— Nie a nie.

— To doskonale! widocznie nie straciłem
jeszcze rutyny. Żeby zaś pana przekonać, że nie
jestem czarownikiem, dość powiedzieć, iż przegła-
dając karty, wszystkie dziewiątki lekko naznaczy-
łem paznokciem. Znak ten nie dostrzeże naj-
bieglejsze oko, ale wprawne palce odróżnią go na-
tychmiast. Jest to jedna z najprostszych sztuczek
szulerskich, najmniej skomplikowanych i dlatego naj-
częściej się udaje.

(C. d. n.).

48)

jest ani skłonna, ani zdolna. Dlatego też wieści o przemyśle Austrii z Anglią są — przynajmniej — na teraz — zupełnie bezpodstawne. Tutejsze sfery dyplomatyczne utrzymują, że mowa lorda Salisburyego wzmocniła bardzo pozycję hr. Kalnokyego, gdyż udowodniła pośrednio, że dla Austrii nie jest możliwa obecnie inna polityka, jak trzymanie się potrojnemu entente. Jakkolwiek ona była, oraz przynajmniej z Niemcami, które lubo nie jest tem, czem było dawniej, jednak przynajmniej własne status quo gwarantuje. Zapewniają przeto, że hr. Kalnoky oświadczył ambasadorowi angielskiemu Paget, wyjeżdżającemu do Londynu, że okupację Bułgarii musiałaby Austria bezwarunkowo uważać za casus belli, że przy tej granicy stoi. Jednakże jest on przekonany, że Rosja nie zamierza okupacji, oraz, że w danym razie musiałaby ustąpić wobec przedstawień i protestu ze strony Austrii, któreby przez Anglię były przyjęte za swoje i przez Niemcy poparte. Dyplomacja rosyjska nie popiera tego błędu, żeby pomogła do porozumienia się innych państw przeciw Rosji. Z innej strony podnoszą, że stanowcze potępienie działań Rosji, a nawet napiętnowanie ich przez lorda Salisburyego, przyczyni się do wzmożenia rozdrażnienia w Petersburgu, i dla tego nie można i teraz przesądzać, czy jutro niespodzianek nie przyniesie.

Z lwowskiej Rady miejskiej

Na wczorajszym posiedzeniu, na którym obecnych było 68 radnych, uchwalono po przemówieniu R. Ciesielskiego następujący nagły wniosek, podpisany przez 46 radnych: „W dowód uznania znakomitych zasług około dobra kraju, które zaszkodził sobie wytrawą, niestrudzoną i pełną poświęcenia pracą na stanowisku marszałka krajowego, Rada m. Lwowa nadaje dr. Zybkiewiczowi obywatelstwo honorowe i równocześnie wyraża żal głęboki z powodu wniesionej rezygnacji dr. Z. ze stanowiska marszałka krajowego w przekonaniu, że dalsza działalność jego na tem stanowisku byłaby dla dobra kraju wielce pożyteczną.”

Następnie odczytane następujące zaproszenie ka. Jana Stojka, rzadcy kościoła św. Piotra i Pawła: „Magistrat m. Lwowa, wyrażając się ze szluby, uczynionej w czasie oblężenia miasta przez Chmielnickiego w r. 1649, corocznie uczestniczył w uroczystym nabożeństwie w kościele OO. Jezuitów w dzień św. Stanisława Kostki, patrona miasta i Polski. Przypominając tradycję religijną i narodową, mam zaszczyt prosić u. prezydenta wraz z delegacją na tę uroczystość, która się odbędzie 14. b. m. o godz. 10^{1/2}, przed południem. Po zakończeniu kilku rekursów w sprawach budowniczych, przystąpiono do dalszej dyskusji w sprawie kreowania we Lwowie nocnych inspekcji lekarskich.

R. Piepess przemawiał przeciw kreowaniu inspekcji i uzasadniał to doświadczeniem aptekarskim.

Pracował sam przez 8 lat w aptece i zestawiając obecnie statystykę wypadków — w których w ostatnich czasach budowano aptekarzy w nocy. Na 100 wypadków było 68 takich, gdzie powinno się było stronie drzewi pokazać, gdyż postępowali nieumiejętnie; pod pretekstem bolu zębów kłopotano proszki na owady lub smiełano banknoty. Na pozostałych 32 wypadkach — z tych 20 razy powtórzone recepty, można to było uczynić wieczorem, kiedy lekarz odwiedził chorego — zlekano do nocy i posłano do apteki, gdy nastąpiło pogorszenie. W 12 czy 11 wypadkach były świadek ordynacje a tylko w 2 wypadkach usprawiedliwione było przywołanie lekarza. Jeżeli były skargi, że lekarze miejscy czasami odmawiają pomocy w nocy, to nie ma się czemu dziwić, gdyż są zmuszeni po całonocnej pracy. Gdyby kreowano inspekcje nocne, to byłoby jeszcze gorzej, gdyż lekarze miejscy wymawiali się przed rozmaitemi pretekstami i zamiast 6 inspekcji względnie dobrych, byłoby dwie niedobre. Lekarze miejscy mają rutynę i mają dzielnicę — podczas gdy nowo kreowani nie znając stosunków, nie mogą wyjechać zgłaszającego się w nocy — narazili się na to, że wyciągnięto by ich z domu na to, aby ich oberzed.

Dr. Króczyński, który był sprawozdawcą sekcji sanitarnej, oświadczył się przeciw inspekcji, przypominając, że intencją pierwotnego wnioskodawcy p. Supińskiego było, aby zaprowadzić inspekcje lekarskie dziennie i nocne. Sekcja sanitarna uważała to za rzecz bardzo humanitarną i pożyteczną. Inspekcje nocne zainicjowane zostały w Paryżu przez dr. Passanta w r. 1870 i weszły w r. 1876. Zaangażowano tam 554 lekarzy i wynagradzano ich za każdą wizytę po 10 do 40 franków.

Dr. Passant po 10 latach zdał z tego sprawy i obliczył, że w pierwszym roku było wizyt nocnych 3.000 a następnie 8.120. W r. 1885 pełni służbę 684 lekarzy. Gmina paryska była z tego niezadowolona, a Deprais wnioskował, aby 100 lekarzy miejscich zmuszono do pełnienia służby w nocy. W r. 1884 kosztowały gminę paryską te inspekcje nocne 110.000 franków, a chorzy wrócili gminie niepełna 13.000 franków. Dr. Passant twierdził, że inspekcje te są bardzo użyteczne, i że od czasu zaprowadzenia tychże, śmiertelność dzieci zmniejsza się o 2 proc. Dr. Króczyński wątpił, aby to było skutkiem inspekcji — gdyż Paryż jak i inne wielkie miasta stara się i w inny sposób o poprawę higieny, a zresztą gdyby śmiertelność zmniejszała się nawet o 20 proc., to zachodzi pytanie, czy i u nas będzie taki skutek. Z wyjątkiem akuserek, których najwięcej była w nocy, najwięcej wieści lekarze twierdzą, że nie budzą ich częściej, jak 3 razy tygodniowo. W porównaniu do liczby mieszkańców w Paryżu przypadało na Lwów 40 wizyt w nocy. Zresztą dwóch lekarzy w inspekcjach nocnych nie wystarcza, a proponowana pensja mniejsza jest od płacy wóznego magistratu. Gdyby 3.000 zł. wydano na inne urządzenia sanitarne, to przyczyniłoby się one więcej do zmniejszenia śmiertelności aniżeli dyńny noce.

R. Soleski wskazywał na to, że nie raz w nocy trzeba przez kilka godzin chodzić do rozmaitych lekarzy, zanim się którego znajdzie w domu i zanim lekarz pójdzie zechce. Strach o życie najdroższej osoby większy jest niż o niebezpieczeństwo; rozchodzi się więc o uspokojenie. Mowa podniosła, że cała sprawa nie została wyzyskującą przedstawioną — z całej dyskusji okazało się tylko, że lekarze nie należycie spełniają obowiązki. Lekarz musi tylko wtedy pójść w nocy do chorego, jeżeli jest sam w miejscu. Lekarz miejski w dzień jest tak absorbowany, że trudno od niego wymagać, aby i w nocy chodził, nie uczyni też tego lekarz renomowany. Mody lekarz — o którym mówiono z takim powątpiewaniem, więcej zrobi w każdym razie, niż zwykły śmiertelnik. Pomoc lekarska we Lwowie jest utru-

dniona, nieraz potrzeba lekarza szukać przez kilka godzin, dzieje się to pomiędzy 10 wieczorem a 7 rano. R. Soleski proponuje, aby z początkiem r. 1887 na próbie zaangażowano 3 młodych lekarzy i urządzono jedną inspekcję nocną w ratuszu, któryby kosztowała 1500 zł., lekarz taki miałby tylko obowiązek spełniać służbę w nocy, a do jego dyspozycji stałby też w ratuszu wózek. Lekarze ci zebraćby mieli daty statystyczne, któreby służyły za wskazówki na przyszłość. Płaca lekarza wynosiłaby 400 zł. rocznie.

R. Głodziński z własnego doświadczenia cytując smutne wypadki, kiedy to w nocy znalazł nie mógł lekarza, a ci których zastał, nie chcieli lub nie mogli pójść do chorego, i w imieniu publiczności poparł wniosek p. Soleskiego.

R. Duniewicz wyraził przekonanie, że nawet próba na nie się nie przysięga, gdyż inni lekarze się nęsa, a wówczas będą pozorne „świecne rezultaty” tej inspekcji — które go jednak nie przekonują.

R. dr. Ciesielski przemawiał za ponownym odesłaniem tej sprawy do sekcji celem dokładniejszego jej zbadania.

R. dr. Króczyński wystąpił przeciw wnioskowi R. Soleskiego i powiedział, iż woląby już dwie inspekcje jak jedną. Za 400 zł. zgłoszą się chyba niedoczeki t. zw. chirurgowie. Małe miasteczka nie mogą dostać lekarzy z tego samego powodu, gdyż proponują pensje roczne po 200 do 300 zł. a w jednym nawet wypadku 50 zł. i 2 sągi drzewa. Ostatecznie przemawia za kreowaniem 7 posady lekarza miejskiego — wówczas będzie 7 dyżurnych nocnych. Lekarze miejscy pełnią służbę sumiennie w dzień i w nocy, a w wyjątkowych tylko wypadkach słyszymy o skarżących, które nigdy nie ustają, jak wie z praktyki szpitalnej.

Sprawozdawca dr. Goldman wystąpił przedwzrostkiem przeciw argumentom p. Piepessa, który sądzi, iż „quod non est in apotheca, non est morbus” i upatruje w tem tylko żal p. Piepessa, wyrażony skutkiem tego, iż jest dążeń pomiędzy publicznością, aby jak najmniej mieć do czynienia z aptekarzami (wesołość). Są choroby, na które znaleźć można ulgę i bez aptekarzy. Proponowane inspekcje nocne przeznaczone by były dla średnio-zamożnej klasy, dla której zapewnić chcąc możliwie najrychlejszą pomoc. Zresztą publiczność średnio zamożna nie żądałaby pomocy lekarskiej, o czem się nie wątpi, iż zgłoszili się wielu młodych początkujących lekarzy zdolnych, którzy w taki sposób chcieliby dać się poznać i zyskać praktykę. Lekarze miejscy mają praktykę także pomiędzy publicznością zamożną i są po całonocnej pracy tak zdenerwowani, że nie mogą w nocy pójść na każde zawołanie.

Co do pensji to sądzi, że nie jest tak wielka różnica pomiędzy 500 zł. a pensją pobieraną dotychczas przez lekarzy miejskich, tj. 780 zł. Powołuje się zresztą na miasto Grac, gdzie płaca lekarzom miejskim tylko po 600 zł. — płaca nie stanowi głównej rzeczy, tylko praktyka.

Proponowane powiększenie płacy lekarzy miejskich, zdaniem sprawozdawcy, na nie się nie zda — gdyż to nie powiększy ich sił fizycznych.

Do głosowania przystąpiono dopiero przed godz. 10 wieczorem. W sali był zaledwie komplet t. j. 42 radnych. Wniosek też przejdzie do porządku dziennego uchwalony został 25 głosami.

Dr. Króczyński prosił, aby w protokole było zanotowaniem, iż sprawa ta tylko na teraz zaniechana została.

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Lwów dnia 12. listopada.

* **Marszałek dr. Zybkiewicz** ma się ciągle lepiej. Powołany listami lekarz warszawski dr. Chabubski nie przybył, gdyż go telegramem zawiadomiono o pomyślnym obrocie słabości marszałka.

Przełożeni wszystkich stowarzyszeń rekrutujących we Lwowie, wnieśli dziś petycję do ministrów Dunajewskiego i Ziemiańskiego, aby wyjednali u cesarza, nieprzejrzycie rezygnacji marszałka Zybkiewicza.

* **Krakowska Rada miejska** na umyślnie zwołanym posiedzeniu, uchwaliła wczoraj jednogłośnie wysłać do hr. Tasfiego telegram z prośbą, aby cesarz nie przyjął rezygnacji Zybkiewicza.

Z Krakowa otrzymaliśmy następujący telegram: „Piedziestocy trzech przesławszy Rad powiatowych wysłało prośbę telegraficzną do hrabiego Tasfiego, Ziemiańskiego i Dunajewskiego o nieprzejrzycie dymyjsji marszałka Zybkiewicza.”

* **Pożar.** Wczoraj o godzinie kwadrans na ósmą, na ulicy Snopkowskiej, zajęło się siano złożone na strychu w realności p. Antoniny Chrzanowskiej pod l. 7. Cały dach spłonął. Pożar został ugaszony przez sąsiadów i straż ogniową.

* **Wypadek kolejowy.** Przy pociągu ciężarowym nr. 873, wykołowało się na kole państwowej wczoraj dnia 11. listopada popołudniu kilka wozów między stacjami Gliną a Lwowem. Przeszkody usunięto natychmiast, a w ruchu pociągów oprócz tego, iż w dniu wykołowania podróżni jadący osobowo pociągami, przesiadali się, nie zaszła żadna przerwa. Dochodzenie co do przyczyny tego wypadku jest w toku.

* **Wydział Izbywarski** podaje do wiadomości, że z dniem dzisiejszym otwarte zostały w handlu płócien p. St. Buschaka, plac Halicki, wpisy członków Towarzystwa na sezon bieżący, jak również wpisy osób, otrzymujących karty sezonowe, do kategorii których zaliczone będą, w tym roku po raz pierwszy, także i panienki, uczęszczające do szkół publicznych, jeżeli wykażą się poświadczeniem dotyczącej szkoły, do której uczęszczają.

Ceny zresztą, pomimo zwiększających się z każdym rokiem kosztów utrzymania słażawki, w warunkach dotychczasowych i w tym roku nie ulegają zmianie.

* **Defraudacje na pocztę lwowskiej.** Pisząc w tym przedmiocie przed kilkunastu dniami, zauważyliśmy, że „es ist faul im Staate Dänemark”. Potwierdzeniem tego było przyzysławstwo kontrolora Lardemera, o którym donieśliśmy wczoraj. Sprawa ta jest w połączeniu z uwiecznionym ofiędą Smidbauer, który został już dawniej przyzysławstwowany za sprzeniewierzenie 5000 zł. Defraudacje te popełniał mianem przez lat kilka razem z Lardemerem na tutejszej pocztę w dziale przesyłek frachtowych. Smidbauer przegrał te pieniądze na loterii liczbowej.

Dziwna to była kontrola, skoro defraudacje trwały tak długo i dopiero przypadek przyczynił się do odkrycia tychże.

W ostatnich czasach wykryto znowu, podług *Dzienn. Pol.*, znaczne malwersacje dokonane przez pocztmistrzynię w Zamartynowie panią K., która przez długi przeciąg czasu miała bardzo złośliwie manipulować z przekazami pieniężnymi. Nadawała ona niby pieniądze na pocztę w Zamartynowie do jakiejś osoby we Lwowie, a niedobry w kasie po-

krywała z bieżących wpływów. Dopiero dokładne skontrolowanie wykryło, że w kasie znajduje się niedobór a przeprowadzone dochodzenie wpadło na ślad oszukańczej manipulacji. Niedobór miał być bardzo znaczący, został jednak w części pokryty i wynosi obecnie około 500 zł.

* **Amatorskie przedstawienie i koncert** na dochód „Domu pracy” dla ubogich, odbędzie się nieodwołalnie w dniu 14. b. m. w sali kasyna miejskiego. Program obejmuje koncert pod artystycznym kierownictwem p. L. Marka przy współudziale warszawskiej „Lutnia” i znanych w mieście naszym sił artystycznych, przedstawienie zaś amatorskie składać się będzie z komedji „Tyran z miłości” i „Consilium facultatis” oraz deklaracji „Słub”, ballada studenta Bałuckiego”, którą wygłosi artystka panna Pysznik.

Komitet Towarzystwa „Miłosierdzia pod gołdem Opatrzności” przypomina, że bilety wstępu są do nabycia w księgarni pp. Seyfartha i Czajkowskiego oraz w cukierni p. Kosteckiego, zaś w dzień przedstawienia w kasynie miejskim.

* **Z rezerwy urzędniczej.** Zmianst zapowiedzianego na 14. b. m. wieczorną muzykalnego, odbędzie się „Promenade-Koncert” muzyki wojskowej w połączeniu z tańcami.

* **Gwiazda** urzędują w niedzielę d. 14. b. m. przedstawienie amatorskie, na korzyść funduszu Stowarzyszenia (w lokalu własnym przy ulicy Franciszkańskiej l. 7). Odegraniem będzie: „Takich więcej”, komedia w 2 aktach W. J. Wdowizewskiego; „Na ulicy”, obrazek sceniczny w 1 odsłonie W. Szymonowskiego; „Rusin i Krakowianka”, operetka w 1 akcie ze śpiewami i tańcami L. Natorskiego.

* **Wakula posady** manipulacyjne i służbowe zastrzeżone wysłuchom podoficerom, a to: Posada ekspedienta pocztowego w obrybie dyrekcyj poczt i telegrafów w Czerniowcach z terminem podać do 16. listopada 1886. Posada wóznego przy galicyjskiej dyrekcyj domów i lasów we Lwowie z terminem do 15. listopada 1886. Posada dozorcę domu przy urzędzie loteryjnym, z terminem podać do 21. listopada 1886.

* **Dyslokacja.** Pułk dragonów nr. 6 przeniesiony został z Przemyśla do Bema; pułk ułanów nr. 6 z Komorna do Przemyśla; pułk ułanów nr. 8 ze Lwowa do Komorna a pułk ułanów nr. 13 z Gding do Lwowa.

Równocześnie przeniesiono kadry i ewidencje bułowińskiego batalionu obrony krajowej nr. 76 z Komornia do Czerniowców a galic. batalion obrony krajowej nr. 65 ze Stryja do Stanisławowa.

† **Adwokat Piotr Hryszkiewicz** zmarł wczoraj w 65 r. życia. Pogrzeb odbędzie się jutro w sobotę o godz. 3 popołudniu z ulicy Trybunańskiej na cmentarz Łyczakowski.

* **Pani Marcela Sembrich-Kochańska** występowała d. 9. b. m. w operze czeskiej w Pradze i przy tej sposobności ofiarowała na cele Towarzystwa polskiego „Ognisko polskie” w Pradze 100 zł.

* **List gończy** rozpisał tutejszy sąd karny za Włodzimierzem Podlaszewskim, konceptem adwokackim i byłym redaktorem *Balkowszczyzny*, który należał do ruskiego komitetu dla ratowania dłużników banku włościańskiego, sprzeniewierzył znaczną kwotę pieniędzy należących na jego ręce na zapłacenie długów w tym banku. Podlaszki znikł bez śladu, podczas gdy bank liczytnie dłużników — którzy imię pieniądze posłali. *Mir* donoszący o tem dodaje: „Zaangażowany tu jest komitet ratunkowy a my rezerwujemy sobie w tej sprawie głos na później, kiedy cała sprawa nabierze formy konkretnej.”

* **Świadość policyjną** z d. 12. listopada b. r. Skradziono: 1) 150 zł. z wózka; 2) 150 zł. z wózka; 3) 150 zł. z wózka; 4) 150 zł. z wózka; 5) 150 zł. z wózka; 6) 150 zł. z wózka; 7) 150 zł. z wózka; 8) 150 zł. z wózka; 9) 150 zł. z wózka; 10) 150 zł. z wózka; 11) 150 zł. z wózka; 12) 150 zł. z wózka; 13) 150 zł. z wózka; 14) 150 zł. z wózka; 15) 150 zł. z wózka; 16) 150 zł. z wózka; 17) 150 zł. z wózka; 18) 150 zł. z wózka; 19) 150 zł. z wózka; 20) 150 zł. z wózka; 21) 150 zł. z wózka; 22) 150 zł. z wózka; 23) 150 zł. z wózka; 24) 150 zł. z wózka; 25) 150 zł. z wózka; 26) 150 zł. z wózka; 27) 150 zł. z wózka; 28) 150 zł. z wózka; 29) 150 zł. z wózka; 30) 150 zł. z wózka; 31) 150 zł. z wózka; 32) 150 zł. z wózka; 33) 150 zł. z wózka; 34) 150 zł. z wózka; 35) 150 zł. z wózka; 36) 150 zł. z wózka; 37) 150 zł. z wózka; 38) 150 zł. z wózka; 39) 150 zł. z wózka; 40) 150 zł. z wózka; 41) 150 zł. z wózka; 42) 150 zł. z wózka; 43) 150 zł. z wózka; 44) 150 zł. z wózka; 45) 150 zł. z wózka; 46) 150 zł. z wózka; 47) 150 zł. z wózka; 48) 150 zł. z wózka; 49) 150 zł. z wózka; 50) 150 zł. z wózka; 51) 150 zł. z wózka; 52) 150 zł. z wózka; 53) 150 zł. z wózka; 54) 150 zł. z wózka; 55) 150 zł. z wózka; 56) 150 zł. z wózka; 57) 150 zł. z wózka; 58) 150 zł. z wózka; 59) 150 zł. z wózka; 60) 150 zł. z wózka; 61) 150 zł. z wózka; 62) 150 zł. z wózka; 63) 150 zł. z wózka; 64) 150 zł. z wózka; 65) 150 zł. z wózka; 66) 150 zł. z wózka; 67) 150 zł. z wózka; 68) 150 zł. z wózka; 69) 150 zł. z wózka; 70) 150 zł. z wózka; 71) 150 zł. z wózka; 72) 150 zł. z wózka; 73) 150 zł. z wózka; 74) 150 zł. z wózka; 75) 150 zł. z wózka; 76) 150 zł. z wózka; 77) 150 zł. z wózka; 78) 150 zł. z wózka; 79) 150 zł. z wózka; 80) 150 zł. z wózka; 81) 150 zł. z wózka; 82) 150 zł. z wózka; 83) 150 zł. z wózka; 84) 150 zł. z wózka; 85) 150 zł. z wózka; 86) 150 zł. z wózka; 87) 150 zł. z wózka; 88) 150 zł. z wózka; 89) 150 zł. z wózka; 90) 150 zł. z wózka; 91) 150 zł. z wózka; 92) 150 zł. z wózka; 93) 150 zł. z wózka; 94) 150 zł. z wózka; 95) 150 zł. z wózka; 96) 150 zł. z wózka; 97) 150 zł. z wózka; 98) 150 zł. z wózka; 99) 150 zł. z wózka; 100) 150 zł. z wózka; 101) 150 zł. z wózka; 102) 150 zł. z wózka; 103) 150 zł. z wózka; 104) 150 zł. z wózka; 105) 150 zł. z wózka; 106) 150 zł. z wózka; 107) 150 zł. z wózka; 108) 150 zł. z wózka; 109) 150 zł. z wózka; 110) 150 zł. z wózka; 111) 150 zł. z wózka; 112) 150 zł. z wózka; 113) 150 zł. z wózka; 114) 150 zł. z wózka; 115) 150 zł. z wózka; 116) 150 zł. z wózka; 117) 150 zł. z wózka; 118) 150 zł. z wózka; 119) 150 zł. z wózka; 120) 150 zł. z wózka; 121) 150 zł. z wózka; 122) 150 zł. z wózka; 123) 150 zł. z wózka; 124) 150 zł. z wózka; 125) 150 zł. z wózka; 126) 150 zł. z wózka; 127) 150 zł. z wózka; 128) 150 zł. z wózka; 129) 150 zł. z wózka; 130) 150 zł. z wózka; 131) 150 zł. z wózka; 132) 150 zł. z wózka; 133) 150 zł. z wózka; 134) 150 zł. z wózka; 135) 150 zł. z wózka; 136) 150 zł. z wózka; 137) 150 zł. z wózka; 138) 150 zł. z wózka; 139) 150 zł. z wózka; 140) 150 zł. z wózka; 141) 150 zł. z wózka; 142) 150 zł. z wózka; 143) 150 zł. z wózka; 144) 150 zł. z wózka; 145) 150 zł. z wózka; 146) 150 zł. z wózka; 147) 150 zł. z wózka; 148) 150 zł. z wózka; 149) 150 zł. z wózka; 150) 150 zł. z wózka; 151) 150 zł. z wózka; 152) 150 zł. z wózka; 153) 150 zł. z wózka; 154) 150 zł. z wózka; 155) 150 zł. z wózka; 156) 150 zł. z wózka; 157) 150 zł. z wózka; 158) 150 zł. z wózka; 159) 150 zł. z wózka; 160) 150 zł. z wózka; 161) 150 zł. z wózka; 162) 150 zł. z wózka; 163) 150 zł. z wózka; 164) 150 zł. z wózka; 165) 150 zł. z wózka; 166) 150 zł. z wózka; 167) 150 zł. z wózka; 168) 150 zł. z wózka; 169) 150 zł. z wózka; 170) 150 zł. z wózka; 171) 150 zł. z wózka; 172) 150 zł. z wózka; 173) 150 zł. z wózka; 174) 150 zł. z wózka; 175) 150 zł. z wózka; 176) 150 zł. z wózka; 177) 150 zł. z wózka; 178) 150 zł. z wózka; 179) 150 zł. z wózka; 180) 150 zł. z wózka; 181) 150 zł. z wózka; 182) 150 zł. z wózka; 183) 150 zł. z wózka; 184) 150 zł. z wózka; 185) 150 zł. z wózka; 186) 150 zł. z wózka; 187) 150 zł. z wózka; 188) 150 zł. z wózka; 189) 150 zł. z wózka; 190) 150 zł. z wózka; 191) 150 zł. z wózka; 192) 150 zł. z wózka; 193) 150 zł. z wózka; 194) 150 zł. z wózka; 195) 150 zł. z wózka; 196) 150 zł. z wózka; 197) 150 zł. z wózka; 198) 150 zł. z wózka; 199) 150 zł. z wózka; 200) 150 zł. z wózka; 201) 150 zł. z wózka; 202) 150 zł. z wózka; 203) 150 zł. z wózka; 204) 150 zł. z wózka; 205) 150 zł. z wózka; 206) 150 zł. z wózka; 207) 150 zł. z wózka; 208) 150 zł. z wózka; 209) 150 zł. z wózka; 210) 150 zł. z wózka; 211) 150 zł. z wózka; 212) 150 zł. z wózka; 213) 150 zł. z wózka; 214) 150 zł. z wózka; 215) 150 zł. z wózka; 216) 150 zł. z wózka; 217) 150 zł. z wózka; 218) 150 zł. z wózka; 219) 150 zł. z wózka; 220) 150 zł. z wózka; 221) 150 zł. z wózka; 222) 150 zł. z wózka; 223) 150 zł. z wózka; 224) 150 zł. z wózka; 225) 150 zł. z wózka; 226) 150 zł. z wózka; 227) 150 zł. z wózka; 228) 150 zł. z wózka; 229) 150 zł. z wózka; 230) 150 zł. z wózka; 231) 150 zł. z wózka; 232) 150 zł. z wózka; 233) 150 zł. z wózka; 234) 150 zł. z wózka; 235) 150 zł. z wózka; 236) 150 zł. z wózka; 237) 150 zł. z wózka; 238) 150 zł. z wózka; 239) 150 zł. z wózka; 240) 150 zł. z wózka; 241) 150 zł. z wózka; 242) 150 zł. z wózka; 243) 150 zł. z wózka; 244) 150 zł. z wózka; 245) 150 zł. z wózka; 246) 150 zł. z wózka; 247) 150 zł. z wózka; 248) 150 zł. z wózka; 249) 150 zł. z wózka; 250) 150 zł. z wózka; 251) 150 zł. z wózka; 252) 150 zł. z wózka; 253) 150 zł. z wózka; 254) 150 zł. z wózka; 255) 150 zł. z wózka; 256) 150 zł. z wózka; 257) 150 zł. z wózka; 258) 150 zł. z wózka; 259) 150 zł. z wózka; 260) 150 zł. z wózka; 261) 150 zł. z wózka; 262) 150 zł. z wózka; 263) 150 zł. z wózka; 264) 150 zł. z wózka; 265) 150 zł. z wózka; 266) 150 zł. z wózka; 267) 150 zł. z wózka; 268) 150 zł. z wózka; 269) 150 zł. z wózka; 270) 150 zł. z wózka; 271) 150 zł. z wózka; 272) 150 zł. z wózka; 273) 150 zł. z wózka; 274) 150 zł. z wózka; 275) 150 zł. z wózka; 276) 150 zł. z wózka; 277) 150 zł. z wózka; 278) 150 zł. z wózka; 279) 150 zł. z wózka; 280) 150 zł. z wózka; 281) 150 zł. z wózka; 282) 150 zł. z wózka; 283) 150 zł. z wózka; 284) 150 zł. z wózka; 285) 150 zł. z wózka; 286) 150 zł. z wózka; 287) 150 zł. z wózka; 288) 150 zł. z wózka; 289) 150 zł. z wózka; 290) 150 zł. z wózka; 291) 150 zł. z wózka; 292) 150 zł. z wózka; 293) 150 zł. z wózka; 294) 150 zł. z wózka; 295) 150 zł. z wózka; 296) 150 zł. z wózka; 297) 150 zł. z wózka; 298) 150 zł. z wózka; 299) 150 zł. z wózka; 300) 150 zł. z wózka; 301) 150 zł. z wózka; 302) 150 zł. z wózka; 303) 150 zł. z wózka; 304) 150 zł. z wózka; 305) 150 zł. z wózka; 306) 150 zł. z wózka; 307) 150 zł. z wózka; 308) 150 zł. z wózka; 309) 150 zł. z wózka; 310) 150 zł. z wózka; 311) 150 zł. z wózka; 312) 150 zł. z wózka; 313) 150 zł. z wózka; 314) 150 zł. z wózka; 315) 150 zł. z wózka; 316) 150 zł. z wózka; 317) 150 zł. z wózka; 318) 150 zł. z wózka; 319) 150 zł. z wózka; 320) 150 zł. z wózka; 321) 150 zł. z wózka; 322) 150 zł. z wózka; 323) 150 zł. z wózka; 324) 150 zł. z wózka; 325) 150 zł. z wózka; 326) 150 zł. z wózka; 327) 150 zł. z wózka; 328) 150 zł. z wózka; 329) 150 zł. z wózka; 330) 150 zł. z wózka; 331) 150 zł. z wózka; 332) 150 zł. z wózka; 333)

francuskimi dygnitarzami, przyglądał się korowodowi, w którym wzięło udział 30.000 osób, z wyjątkiem specjalnie w tym celu wzniesionej trybuny. W parady na morzu wzięło udział 200 okrętów; po okonczonym rewii statków prezydent z otoczeniem swoim udał się na wzniesioną na Beldio Island, przetransportowaną przez okrętową chorągiew trybunę. Najpierw odmówiono modlitwę, następnie Ferdynand Lesseps wygłosił mowę, której główną treść stanowił stosunek Francji do związku amerykańskiego, a po przemowie byłego sekretarza stanu, Evarista, posag został odczytany. Śród nieprzejrzanych tłumów rozległo się głośnie „hurra!”, muzyka zabrzaniała, lecz i okrzyki i dźwięki zagłuszone zostały salwami, które 500 armat w fortach i na okrętach wojennych, przysłało olbrzymi posag. Poem prezydent Cleveland przyjął urzędowo posag, jako dar, ofiarowany narodowi amerykańskiemu, następnie przemówił jeszcze kilku Francuzów, a właściwą mowę okolicznościową wygłosił p. Chauncey Depew. Uroczystość zakończona została aktem religijnym.

— **Kapelusze męskie z materiału z drzewa** przygotowanego są najnowszym wytworem amerykańskiego przemysłu. Kapelusze te są trwałe i podatniejsze niż filcowe, a nadto odznaczają się wielką taniością.

— **Sacharyna** jest to produkt chemiczny, wyrobiony ze smółki uzyskanej z węgla kamiennego. Doświadczenia, dokonane przez słynnego fizjologa włoskiego, prof. Mosso, wykazały, że jeden tony sacharyny przy osłabianiu wody lub pokarmów zastąpiłoby nie więcej niż 100 funtów cukru. Dla zdrowia jest ona nie szkodliwa, nie posiada jednak wcale owej własności odżywczej, która cukier czyni dla nas tak pożytecznym, a nawet niezbędnym dla naszego organizmu. Brak ten da się w zupełności zastąpić mieszaniną sacharyny z cukrem krochmalnym, w której na 500 części tego ostatniego jedną część sacharyny dodać wypada, aby ten produkt tak pod względem smaku jak wartości odżywczej dorównał własnościom cukru. Na ostatniej wystawie w Antwerpii podziwiano wyroby chemiczne słodzone sacharyną. Była to jednak tylko próba. Obecnie powstaje w okolicy Magdeburga wielka fabryka sacharyny, która dla cukrowni niebezpieczną grozi konkurencją.

— **Domyslny sługa.** Dwoje nerwowych małżonków, posprzeczawszy się przy obiedzie, zaczęło w pasy wyrzucać talerze, szklanki i noże za okno.

Służący, widząc to, zaczął z wielkim pośpiechem wyrzucać siostrki, butelki, kieliszki itd.

— **Cymbale jeden! co robisz?** — zakrzyknął zirytowany jegomość.

— **Myslałem, że państwo chcecie jeść obiad w ogrodzie** — odrzekł domyslny sługa.

Teatr, literatura i muzyka.

— **Teatr.** Dziś po raz pierwszy „Paryżanin”, komedia Gondieuta. Jutro „Baron cygański”. W niedzielę po południu „Wice i Wacek”, pierwszy raz po cenach znizowanych. Projektowane „Słuby panienskie”. Fredry, dla lepszego przygotowania odłożone są na następną niedzielę.

— **Konkurs warszawskiego Towarzystwa muzycznego.** Z nadesłanych na konkurs czterdziestu czterech utworów na fortepian, siedmiu uznano za bezwzględnie dobre trzy utwory w porządku następującym: 1. Suita A. moll. 2. Warjacje C. moll. 3. Chaconne C. dur. Nagród pieniężnych tym kompozycjom nie przysługują, albowiem, przy wysokich zaletach artystycznych, dzieła te w warunkach konkursu, wymagającego uwzględnienia średniej techniki, nie wypadają, gdyż są bardzo trudne. Udzielono więc drugą i trzecią nagrodę pieniężną utworom: a) „A la Gavotte”, autorem, którego okazał się p. Paweł Romaszkan; b) „Krakowiak”, utworu pani Leokadii Romaszkan; c) „Mazurka”, utworu pani Leokadii Romaszkan. Nazwiska kompozytorów, honorowo odznaczonych utworami, mogą być ogłoszone tylko za ich zezwoleniem.

— **„To nie wypadła”** według angielskiego przez Ludmیلę Hupkównę. Tarnów. Karol Raschka.

— **„Nie wypadła”** wolny przekład z angielskiego. Warszawa. T. Paprocki i Sp. 1887.

Śnać społeczeństwo polskie nie popełniać wiele takich rzeczy, których popełnia „nie wypadła”, skoro równocześnie pojawiły się aż dwa tłumaczenia książki, zawierającej w sobie kilka reguł przyzwoitości w pożytku towarzyskim. Dawna galanteria polska i rygor przepisów domowych zniknęły, słusznie więc, aby nas Anglię uczyli, czego „nie wypadła”. W książeczce tej jest wiele rzeczy banalnych, ale są i zdrowe, trafne, nieprzesadne przepisy przyzwoitości, których przypomnienie przyda się naszej dzisiejszej trochę młodzieży.

— **Pianistka Melania Więckowska** powróciła właśnie do Wiednia z podróży artystycznej, którą odbyła w towarzystwie Mierzwinskiego. N. fr. Presse donosi, że artystka miała wielkie powodzenie i że w połowie listopada wybiera się w podróż artystyczną do Hamburga, Lipska, Dreźnie, Frankfurtu nad Menem, Monachium i Brunszwiku.

Dział ekonomiczny.

Sprawozdanie

o stanie urodzajów we wschodnich powiatach Galicji, ułożone z raportów statystycznych Towarzystwa gospodarskiego.

(Przedruk wzbroniony).

Podając ostatnie w roku bieżącym sprawozdanie o stanie urodzajów, zaczynamy od uzupełnienia poprzedniego raportu o plonie tegorocznym roślin okopowych, o ile nie był już tamże podany, mianowicie z okolic, z których doniesienia później dopiero nadeszły.

Kartofli w okolicach Belza zebrano 70 do 100 cetrów z morga. Około Kamionki Strumiłowej glistonów do 80, cebulek i alkoholów do 90 cetr. metr. Pod Kulikowem też samo; w okolicy Dubiecka 70 cetr. metr. Kolo Lesczowatę po 60 kory; czyli 4 ziarnu plonu. Kolo Sadowej Wiszni 80 kory, pod Chyrowem 62 hektolitrow. Kolo Turki 8-12 kory, w Brześciach 100 cetr. metr. Kolo Podhajec 100 kory, w Złoczowskiem metr. Kolo Podhajec 100 kory, w Tarnopolu po 7-10 ziarnu plonu; pod Zbarztem wykopało z morga cebulek do 80, glistonów do 90 cetr. m. W Kolońskiem 60-80 kory. Plon tegorocznych ziemniaków jest w ogóle bardzo piękny. Są mączne i zepsutych wcale prawie niema.

Knkurduż zebrano w okolicach Podhajec 6 kory, po 100 kil. wagi. W Złoczowskiem po 12 kory, w Kolońskiem 6-9 kory ziarna. Buraków zebrano z morga w okolicach Belza 200 cetr. m. Kolo Kamionki Strumiłowej 200-250 kory. Pod Kulikowem 200 cetr. m. W Sanockiem po 165; kolo Sadowej Wiszni 160 kory, pod Chyrowem 200 cetr. m. kolo Sambora po

222 cetr. m. Kolo Podhajec 230 kory. W Złoczowskiem przeciętnie 100 hekt. pod Glinianami 200 hekt. W Tarnopolu w skutek posuchy plon mały; w Kolońskiem zebrano z morga 70 do 100 kory.

Kapusta nigdzie nie zrodziła. Zbiór wypadł niedźnie. Pod Kulikowem zebrano 25 cetr. m. z morga. Kolo Dubiecka do 60 cetr. m., pod Ustrzykami 350 cetr. m. z liści i kaczanami. Kolo Sadowej Wiszni więcej liści niż główek. Pod Chyrowem miano około 300 cetr. m. Kolo Turki po 20 kóp główek, pod Samborem 120 setek po 350 kg. Kolo Podhajec po 300 kóp. w Złoczowskiem po 160 setek, około 624 cetr. m. Kolo Glinian 350 hekt. W Kolońskiem plon bardzo zły, około 20-30 cetr. m. z morga.

Marchwi zebrano w Zbaraskim 170 kory z morga.

Chmiel według bliźszych doniesień udał się tam szczególnie dobrze, gdzie krzaki na wiosnę zasilał guanem.

Oziębiny przy nadzwyczaj pogodnej jesieni miały czas rozkrzewić się bujnie. Najmniej pomyślnie wyglądają te, które były siane przed wielką posuchą. Najpiękniejsze są bardzo wcześnie i późno. Z wielu okolic uskarżają się na myszy i krety, a w pszenicach sianych w nawozie wyrządzają znaczną szkodę tarczki. W poszczególnych okolicach wyglądają zasiewy ożime jak następuję:

Rzepak w Belzkiem średni, w Samborskiem bardzo dobry, kolo Podhajec zły i średni, kolo Tarnopola bardzo piękny; w Zbaraskim dużo przeorano, w Czortkowskim dobry, w Kolońskiem zły.

Pszenica w okolicach Belza średnia, kolo Kamionki Strumiłowej też samo, pod Kulikowem wczesna bardzo się nie udała. W Sanockiem przy pogodnej jesieni tak pszenica jak żyto, bardzo się poprawiła. Kolo Sadowej Wiszni piękna, w Samborskim dobra, lecz myszy i tarczki wiele szkody sprawiają; w okolicy Podhajec pszenica rzadka, mało się rozkrzewiła, nawet bardzo wczesna i w silnej ziemi. W Złoczowskiem bardzo dobra, na Podolu za Tarnopolem podobnie. W Zbaraskim uskarżają się także na wiele szkody, wyrządzonej przez myszy i robactwo. W Czortkowskim pszenica dobra, w Kolońskiem średnia.

Żyto trzyma się mniej więcej porówno z pszenicą. W ogóle bardzo wczesne dobre, późniejsze znacznie gorsze. Miejscami wszakże najwcześniejsze żółtaką zaczynają.

Koniczyna a tegoroczna z powodu posuchy przeważnie średnia i z tej wiele przez myszy przeorano. W Belzkiem koniczyna dobra, kolo Kamionki Strumiłowej bardzo mierna, pod Kulikowem bardzo zła, w Sanockiem średnia, też samo w okolicy Sadowej Wiszni nie bardzo dobra, pod Chyrowem dobra, w Samborskim, w ogóle średnia, część przeorano, kolo Podhajec dobra, w Złoczowskiem zła, pod Tarnopolem piękna, w Zbaraskim wiele szkody wyrządzili, w Czortkowskim koniczyna dobra, w Kolońskiem średnia.

Orka zimowa przy pogodnej jesieni poszła pomyślnie. Podkłada wszędzie pokoszone. W niektórych okolicach krety rolę mocno ryją.

Nauka przemysłowa. Wczoraj podaliśmy nadesłaną nam z najwiarogodniejszego źródła wiadomość, o ponownym zebraniu się anstrackiej centralnej komisji dla spraw nauki przemysłowej.

Uzupełniamy je wiadomościami z komunikatu podrzędowego o pierwszym posiedzeniu komisji.

D. 8. bm. — czytamy w komunikacie — zebrała się we Wiedniu ministerstwo oświaty centralna komisja dla spraw nauki przemysłowej. Minister dr. Gautsch, zagajając posiedzenie, podniósł, że usilne pielegnowanie nauki przemysłowej jest ważnym czynnikiem w obraniej obecnie polityce wychowawczej i prosi członków, aby pomogli państwowemu zarządowi oświaty swoją dokładną znajomością stosunków miejscowych tudzież swymi doświadczeniami fachowymi.

Przewodniczącym jest szef sekcyny w ministerstwie oświaty hr. Enzenberg; od ministerstwa handlu zasiada radca dr. Thaa. Z Polaków zasiadają tam jako członkowie ks. Jerzy Czartoryski, hr. Wiedz. D. z. i. d. z. y. k. i. Weigel, tudzież jako rzeczoznawca dr. Wereszczyński członek Wydziału krajowego.

Pótnrzędowe sprawozdanie donosi dalej o tem posiedzeniu: „Najpierw odczytał radca hr. Latour s. rawozdanie o czynnościach ministerstwa na polu nauki przemysłowej od ostatniego zebrania komisji centralnej. Dalej złożono szczegółowo sprawę o zamierzonych środkach ku rozwojowi szkolnictwa przemysłowego w Galicji. Dalej zdawał radca hr. Latour sprawę o kursach wakacyjnych przy szkołach przemysłowych w r. 1886, o udziale szkół przemysłowych w wystawach lokalnych i prowincjonalnych, tudzież o subwencjonowanych przez państwo muzeach artystyczno-przemysłowych. Rozwinięta się gruntowna rozprawa nad temi wszystkimi przedmiotami, mianowicie co do kształcenia nauczycieli dla uzupełnienia szkół przemysłowych przez kursa wakacyjne. Posiedzenia komisji centralnej potrwały kilka dni.”

Czas podaje następujące wiadomości z pierwszego posiedzenia: „Omawiano życzenia, jakie galicyjski Wydział krajowy wyraził w memorjale, a zwłaszcza życzenie względem udzielenia subwencji szkoł krajowej w Koloński i względem założenia szkoły ślusarskiej w Świątyni. Członkowie komisji centralnej hr. Dzieduszycki, dr. Weigel, ks. Jerzy Czartoryski i członek Wydziału krajowego Wereszczyński wyrazili kilkakrotnie podziękowanie i uznanie za życzliwe stanowisko, jakie ministerstwo oświaty zajmuje w tej sprawie.”

Z kolei Karola Ludwika. Dowiadujemy się, że koleją Karola Ludwika rozpłata za ofertami dostawę miekkiego drzewa budowlanego i targowego, na rok 1887 potrzebowało. Reflektacyja na tę dostawę zechca swe oferty naleyście ostepiowane, wnieść do dyrekcji ruchu we Lwowie najpóźniej do dnia 24. listopada b. r. 12 godzin w potudnie. Wadum 5 proc., którego do oferty dołączyć nie można, należy złożyć w kasie zbiorowej kolei Karola Ludwika we Lwowie, a dotycząca liczb potwierdzenia rzeczywistego złożenia wadium, ma być w ofercie uwidoczniona. O warunkach dostawy dowiedzieć się można w magazynach materiałów w Krakowie, Przemyśle i Lwowie i w biurach inżynierów sekcyjnych w Tarnowie, Jarosławiu, Przemyśle i Tarnolu.

Rozpisanie konkursu na roboty ziemne pod kolej obwodową w Krakowie, mają być ogłoszone dn. 15 grudnia, gdyż do tego terminu spodziewa się koleją Północną, iż rząd zatwierdzi kierunek aczkolwiek zmieniony, jaki wypracowano dla oszczędzenia wydatków. Skutkiem projektowanej zmiany linia byłaby cokolwiek dłuższa, ale koszt byłby mniejsze. Do tej zmiany zmniejszy koleją Północną zbyt wygórowane pretensje kilku sąsiadów przy placu „Latarni”.

Koleją Północną ofiarowała się wybudować osobny most dla pieszych i dla wozów w miejscu dogodnym, pod warunkiem, jeżeli skarb wojakowy, a względnie państwowy, zwolni nadwyżkę kosztów.

Koleją lokalną Jaworzęno-Skawce. Dla uzupełnienia sieci kolejowej w zachodniej części kraju podniesiono w ostatnich latach kilka projektów kolei lokalnych, z których linia Biała-Kalwarja jeszcze w roku bieżącym ma być rozpoczęta, a dalsze dwie prawdopodobnie w niedalekiej przyszłości będą wybudowane. Linie te mają na celu połączenie kolei już istniejących w kierunku poprzecznym i przyczyniają się wiele do ożywienia ruchu przewozowego. Pierwszą z nich projektował inżynier Hortic z Wiednia, a realizacja trasy odbyła się jeszcze w roku 1884 w Chelmku. Linia ta wychodziła z Jaworzna i przecinała w Chelmku główną linię koleją Północnej, dochodziła do stacji Dwory koleją Transwersalnej.

Obecnie wskutek projektu przedsiębiorcy kolejowego Edwarda Grossa z Wiednia odbył się na rewidz trasy i rozkładu stacji koleją lokalną Jaworzęno-Skawce. Kolej ta wychodziła ma również ze stacji koleją Północnej Jaworzęno i iść przez Zator i Wadowice do stacji koleją Transwersalnej Skawce. Komisja rewidzina odbyła się w Zatorze dnia 9 listopada t. r. pod przewodnictwem starosty chrzanowskiego p. Ziembickiego. Krakowską Izbę handlowo-przemysłową, wezwana przez namiestnictwo do wysłania delegata, zastępował sekretarz dr. Leo.

Węgierskie akcyjne Towarzystwo naftowe w Budapeszcie, które dawniej sprowadzało naftę z Ameryki i Galicji, postanowiło, jak donosi urzędowe konsult rosyjski w „Wiedniku Fin.,” dystrybuować na przyszłość wyłącznie naftę rosyjską. Toż samo zamierza i firma Berg & Com. Uorganizowano tedy transport w cysternach między Batu a Rijką (Fiume) i Tryestem. Cio widocznie niebardzo obciąża surowiec rosyjski, jeżeli wyrób węgierskich dystrylarni w Wiedniu sprzedawanym jest za 23 guld. 75 ct. (kwintal), podczas gdy wyrób galicyjski na tymże rynku kosztuje 24 guld.

Ostatnie notowania produktów.

z d. 12. listopada 1886.

Lwów: pszenica 7.50 do 8.15, żyto 5.50 do 5.75, jęczmień 5.25 do 5.50, owies 4.70 do 5.10, groch 5.70 do 5.90, wyka 4.75 do 5.15, rzepak 8.75 do 9.15, linianka do 50, koniczyna czerw. 38. do 48, koniczyna biała 40. do 50, koniczyna szwedzka 40. do 50.

Tarnopol: pszenica 7.25 do 8.15, żyto 5.25 do 5.50, jęczmień 5. do 6., owies 4.50 do 4.75, groch 5.70 do 5.90, wyka 4.50 do 4.75, rzepak 8.50 do 9., linianka do 50, koniczyna czerw. 35. do 48, koniczyna biała 40. do 50, koniczyna szwedzka 40. do 50.

Podwołoczyska: pszenica 7. do 7.90, żyto 5. do 5.50, jęczmień 4.50 do 5., owies 4.75 do 5., groch 5.70 do 5.90, wyka 4.50 do 4.75, rzepak 8.75 do 9.05, linianka do 50, koniczyna czerwona 35. do 45, koniczyna biała 40. do 50, koniczyna szwedzka 40. do 50.

Jarosław: pszenica 8. do 8.90, żyto 6. do 6.15, jęczmień 5.50 do 6.75, owies 4.75 do 5., groch 6. do 6.50, wyka 4.90 do 5.10, rzepak 8.85 do 9., linianka do 50, koniczyna czerwona 35. do 45, koniczyna biała 40. do 50, koniczyna szwedzka 40. do 50.

Czerniewce: pszenica 7.50 do 8., żyto 5.50 do 5.80, jęczmień 5. do 7., owies 4.20 do 4.50, groch 5.50 do 5.80, wyka 4. do 4.50, rzepak 9. do 9.25, linianka do 50, koniczyna czerw. 30. do 45, koniczyna biała 45. do 55, koniczyna szwedzka 40. do 50.

Wszystko za 100 kilo netto, bez worka.

Chmiel za 56 kilo loco Lwów 10. do 50. — nominalnie.

Okowita za 10.000 litr. pro. loco Lwów 24.25 do 25.50.

Okowita na termin 24.25 do 24.50.

Uposobienie spokojne.

Telegramy targowe z d. 11. listopada:

Wiedeń: Pszenica za 100 kilo od zł. — do zł. —, żyto od zł. — do zł. —, okowita od zł. 25.12 do zł. 25.25.

Budapeszt: Pszenica za 100 kilo na wiesnę od zł. 8.34 do zł. 8.86; rzepak od zł. — do zł. —.

Berlin: Pszenica żółta na listop. -grud. 148.25 m.; żyto — m.; spirytus 36.25 m.; olej rzepakowy — m.

Paryż: Mąka za 159 kilo 50.75 fr.; olej rzepakowy — fr.; spirytus — fr.

Nafta. Wiedeń od zł. — do zł. —; Bremen 100 6.45, Hamburg loco 7.10, na grudzień 6.80, na styczeń-marzec 6.65, Antwerpia na grudzień 15.75, Nowy-York 6.75, Filadelfia 6.75.

Ostatnie wiadomości.

Wiec ruski w Stanisławowie, naznaczony na 18. bm., ma być podług Dika dopiero na 8. grudnia zwołanym, a to ze względu na epidemiczne choroby, z powodu których kilka szkół tamże na pewien czas zamknięto.

Dn. 10. bm. odbyło się trzecie i ostatnie posiedzenie austriackiej centralnej komisji dla spraw nauki przemysłowej. Zarazem kończy się kadencja powołanej na pięć lat komisji.

Z Warszawy donosi nam nasz korespondent 10. bm.: Dotąd w kołach dobrze zwykle poinformowanych utrzymuje się wiadomość, że generał-gubernator Harko ma zająć takie miejsce w Olesie, a właściwie stanowisko naczelnego dowódcy korpusu okupacyjnego w Bułgarii.

Faktem jest, że pomiędzy oficerami i żołnierzami zbierają tutaj i na prowincji deklaracje na ochotnika do Bułgarii, do czego żołnierze, ani też oficerowie wcale się nie kwapią.

Utrzymują dosyć stanowczo, że minister sprawiedliwości Manassein popadł w niełasce, a jego miejsce ma zająć Plewe, towarzysza ministra spraw wewnętrznych, który karierę swą rozpoczął w Warszawie jako podprekurator Izby sądowej.

Telegramy własne „Gazety Narod.”

Wiedeń d. 12. listopada. Nadzwyczajny profesor dr. Łazarzski, został mianowany rzeczywistym profesorem farmakologii przy uniwersytecie jagiellońskim.

Budapeszt dnia 12. listopada. Pester Lloyd demantuje wiadomości berlińskich pism, jakoby Rosja wymieniała gabinety wiedeńskie księcia Mingrelli Mikolaja jako swego kandydata na tronu bułgarski. Dotychczas nie nadeszedł w tej mierze żaden komunikat ze strony Rosji.

Tyrnowa dnia 12. listopada. Wiadomości, że mocarstwa europejskie przyjęły przychylnie wybór księcia Waldemara, budzi tu powszechną radość.

Berlin d. 12. listopada. Etat pruski wojakowy wykazuje w rubryce stałych wydatków

267,577,000 marek, a 27,811,000 marek wydatku jednorazowego. Wynosi to o 4 1/2 względnie o 12 1/2 milionów więcej niż w roku zeszłym, a z tego 11 1/2 milionów na uzupełnienie materiałów wojennych czyli o 4 1/2 milionów więcej niż w roku zeszłym. Na uzupełnienie fortyfikacyi na wybrzeżach morskich przypada 5-8 milionów, a na budowy garnizonowe w Alzacji i Lotaryngii 2 miliony marek.

Paryż d. 12. listopada. Wczoraj wieczorem podał Freycinet de wiadomości Izby, że Paweł Bert, rezydent w Tonkinie, umarł. Prezydent Izby poświęcił zmarłemu gorące wspomnienie, poczem posiedzenie zamknięto.

Telegramy „Gazety Narodowej.”

(Z biura korespondencyjnego).

Wiedeń d. 12. listopada. Do Pol. Corr. donoszą z Tyrnowy: Kaubars wystosował wczoraj do rządu bułgarskiego dwie noty. W pierwszej domaga się uwolnienia hersztów spisku w Burgas, oficerów rosyjskich Nabokowa i Salewskiego, celem odstania ich do Rosji. Z powodu obowiązujących kapitulacyi skłonnym jest rząd uczynić zadość temu życzeniu. W drugiej nocie zarzuca Kaubars władzom w Burgas i w Dubnicy nieludzkie postępowanie z indywiduami, oskarżeniami o mord i zaburzenia.

Krok ten Kaubarsa należy uważać za usiłowanie, ażeby osiągnąć bezkarność owych indywiduów. Rząd jest zdecydowany oprzeć się temu żądaniu.

Wybór ks. Waldemara przyjęto wszędzie z zadowoleniem. Ogólnie jest wiara, że wybór ten stanie się środkiem do wyprowadzenia Bułgarii z impasu, w którym się po abdykacyi ks. Walde mara znalazła. Obawy, że armia będzie protestowała, nie sprawdzają się.

Buda-Peszt d. 12. listopada. Komisja delegacji węgierskiej dla spraw zagranicznych przyjęła wczoraj budżet ministerstwa spraw zagranicznych po małozważnej rozprawie; tudzież uchwalila zażądać od Kalknokiego na sobotnim posiedzeniu, aby podał systematyczny obraz położenia politycznego.

Komisja wojskowa delegacji węgierskiej rozpoczęła wczoraj ogólną rozprawę nad budżetem ministerstwa wojny. — Rakovszki poleca przyjąć ten budżet, ponieważ przeprowadzone są w nim wszelkie możliwe oszczędności. — Böethy wskazuje na broszurę „Austro-węgierska siła zbrojna.” Minister wojny wynurza zdumienie swoje, że broszura tak powierzchownie może ktoś brać za podstawę poważnej dyskusji. Uderzająca jest w niej niezliczona ilość twierdzeń fałszywych. Co się tyczy mobilizacyi, jest terazniejsza organizacja wojskowa daleko korzystniejsza. Mobilizacja kosztuje obecnie o połowę mniej jak dawnymi czasy.

Fortyfikacye Przemyśla o ile są wykonane, są też w odpowiedniej nowo działu zbrojonej. Artylerja polna i walowa są znacznie ulepszone, co też zagraniczni powagi wojskowe a przyznają. — Böthy oświadcza się odpowiednią ministra wojny zadowolonym. Poczem komisja etat ministerstwa wojny w ogólnej rozprawie przyjęła. Rezolucje Grünwalda w sprawie założenia akademii wojskowej z węgierskim językiem wykładowym odrzucono. Co do pielegnowania języka węgierskiego w armii, oświadczył minister, że szluszny życzeniem w tym względzie zawsze z całą ochotą zadość czynił i że też na przyszłość tak samo postępować będzie.

Cannes d. 12. listopada. („Ajencia Havasa”) Odpowiadając na telegram reencji bułgarskiej, dziękuję ks. Waldemar za zaszczyt, którym go sobranie obdarza, oświadcza jednak, że rozstrzygnięcie przyjęcia lub odmówienia tronu bułgarskiego zależy od jego ojca, a książę przypuszcza, że zmuszą go do odmowy obowiązki innego rodzaju. Cała odpowiedź każe przypuszczać, że nastąpi zupełna odmowa.

Tyrnowa d. 12. listopada. Na wczorajszym posiedzeniu sobrania udzielił prezydent zgromadzoną treść odpowiedzi ks. Waldemara i wniósł odczytanie się do soboty. Dymisja Karawelowa będzie prawdopodobnie przyjęta.

Tyrnowa d. 12. listopada. („Ajencia Havasa”) Niewiadomo jeszcze, jaką pozycję zajmie rząd po posiedzeniu sobrania, na którym podana zostanie do wiadomości odpowiedź króla dniskiego co do wyboru ks. Waldemara. Sądzą, że sobranie przystąpi natychmiast do stanowczego załatwienia wyboru (Tekst telegramu niezrozumiały p. r.) Wielu deputowanych opuszcza Tyrnowę z powodu interesów prywatnych.

Rzym dn. 12. listopada. Na Padzie i jego dopływach, tudzież na Adydzę, wzmagają się wody. Jak z Genuj donoszą, most kolejowy pod Albengą zawalił się, wskutek czego jeden pociąg towarowy wpadł w wodę, piecioro osób zabitych. Z powodu wylewu Bornidy, okolica między Alessandrią a Marengo jest zalana.

Berlin d. 12. listopada. Budżet wojskowy pruski wykazuje o 19 milionów więcej, niż w roku przeszłym. Szesć milionów przypada na kompletowanie materiałów uzbrojenia i amunicyi.

Paryż d. 12. Intego. Rezydent w Tonkinie, Paweł Bert umarł.

Paryż d. 12. Intego. Z powodu długotrwałych deszczów nie ustają wylewy Durancji. W Marsylii panuje ciągła ułwa; część miasta została wystąpieniami morza uszkodzona. W miastach Aix, Tarascon, Walencji i Arles grozi wylw znacznymi skutkami. Linia kolejowa z Nizzy do Genuj jest przerwana. Minister robót publicznych wyjechał do departamentów, dotkniętych wylewami.

Berlin d. 11. listopada. Cezasz przyjmował wczoraj przedpołudniem raportu i relacye, a w południe odbył prajazdżkę.

Londyn d. 11. listopada. Parlament odroczonej został ponownie do dnia 9. grudnia. Stał miał popołudniu dłuższą rozmowę z Idelsleighem.

Petersburg d. 12. listopada. Now. Wremia pisze, że nie ma się co spodziewać, ażeby Rosja swoje dotychczasowe zaprzetywanie na nielegalne postępowania tyruńskich rewolucyjistów datego tylko zmieniała, że sobranie wybrało księcia brata carowej. Zresztą odmowa Waldemara jest niewątpliwa. Co do mowy lorda Salisburiego twierdzi Now. Wremia, że ma ona wartość z tego względu, iż wyzywa Austrię, ażeby powiedziała, czego właściwie od Rosji domaga się w sprawie bułgarskiej.

Berlin d. 12. listopada. Etat pruski wojakowy wykazuje w rubryce stałych wydatków

Przyjechali do Lwowa

dnia 12. listopada 1886:

Hotel Francuski. W. Potocki z Kociubinek. L. Rychlicki z Wilczki Woli. J. Lansen z Belgii. A. Vandenbush z Belgii. H. Carrette z Belgii. P. Meunier z Francji. Dr. S. Berger z Belgii. E. Engelsmann z Berna.

Hotel Zoria. M. Borkowski z Horodarki. J. Rosentock z Rusiatycz. K. Winnicki z Turady. L. Reich z Krakowa. Dr. M. Rosentock ze Skafatu. Z. Włodek z Dąbrowicy.

Hotel Europejski. E. Pawłowski z Tokarni. J. Deutsch z Budapesztu. O. Amsten z Wiednia. Ch. Burger z Thun. G. Ruch z Thun.

Hotel Langa. J. Czarnecki ze Skafatu. W. Wiszniewski z Wiednia. J. Cieski z Konich. K. Reich z Wiednia. J. Schapira z Wiednia. M. Sobelsohn z Wiednia.

Hotel Krakowski. E. Dudziński z Myślatycz. H. Plass z Olsanin.

Hotel Angielski. W. Czajkowski ze Świrza. Dr. H. Roller z Rzeszowa. B. Wierzeński z Kaborowic.

Rubryka „Nadesłane” nie pochodzi od Redakcji, która też żadnej odpowiedzialności na nią nie przyjmuje.

Nadesłane.

Dr. Jaroszyński

(Choroby piersiowe)

z Meranu, przenioś się do Lwowa. Przyjmuje chorych od 3. do 4. Ul. Chorygłowy 16.

Zwraca się uwagę na dzisiejsze ogłoszenie Choroby zakaźne.

Niezaprzeczona zasługa.

Dla przywrócenia włosom siwym i wyczerpanym barwy sily i polysku naturalnego, żaden preparat nie może być porównany z tak sławnym REGENSRATHUR UNIVERSEL, pani S. A. Allen. Fabryki w P

